

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

برنجی سنه: ایکنجی جلد

نومرو: ۲۴

۵ نیسان ۳۳۸

برگی یلکن آجدی ...

برگی یلکن آجدی خیال اقلیلرینه ،
جوارندن چغلله بورغون مارلیلر قاجدی ؛
روزگار سوروکلنیرکن درینلردن درینه
خیال اقلیلرینه برگی یلکن آجدی .

بیاض یلکنلرنده اولگون بر قیزلار
تیرهك صوك نسلری دالالاندی بلر سز .
طوبلانیرکن کورکده بولولر بیغین بیغین
خیرچین بر فیر طینای دوشونوبوردی دگر .

افلرده صولارکن آتون شفیق کالری
یاباغی عالمردن سعادت ، آملر ،
احتراسلر بکلین کیمسه سز کوللاری
کیرلیجه صیقه وردی قیزغین دیردن آملر .

الک قاتی بورکینک بیله بوسباح ایبی ،
اویچ داملا یاش قورودی صولون یانقلرنده ؛
آجلان بولیلرک هپسی حسن ایشدی که
بوکونده ایریشیلر او دیاره ، یاربنده ...

دیمک که او اقلیه ایریشمکه امکان یوق ،
لکن ، نندن ویتسز انکینلره چیقشلر ؟
بولولطر طوبلانیر ، افقده دالعالر چوق ،
قیش کبور ، یانکلر امین بر برده قیشلار !

بولیلر دیورلرکه : ایریشمک آمیدی آز ؛
بیلیرز ، دالالارک هربری بر مزارق .
بالکده ایچمزدن هیچ بری آتاق باصلا ،
لکن یواده آواک ، بو بیله بخیارق .

افقک درت دیوارینه قانادخی وورارق
روزگار سوروکلنیرکن درینلردن درینه
کوش بللرخی یوکسکه صاورورق
برگی یلکن آجدی خیال اقلیلرینه ...

علی مختار

محمد التبدیلر سلطان محمد سوردیکم بونی یجه ایدم
بونجه فساد ایتدی . عجب بونی اولدرمکن کندی واری
دید . اول زمانک دشاها لری شویله مسلمان ایدی لرکه
شونجا بن فساد ادب و عاصی اولاری اولدوز که قیاس
لردی . مکر اول زمانده خلیل دیرلر بر اولودانمشند
واریدی ، اول فورا ویردیکم قانی حلال مالی حرام
آلک سوزله سیورده بردار ایتدیلر .

دوقاسک ائری

اولجه ده بیان ایتدیکمز وجهله بوهان دوقاسک
ایضاحاتی تدقیق ایتدیکمز حادثاتی مکملاً اکمال و تأیید
ایدیمک برقیتمده اولومیش اوسیه بدی بو عصیان

درگاه

حق طرفندن کوندلرش کی حرمت ایدورلردی .
هرکون ساز اطلسی حکومتی ایلر رئیس روحایلره
آدملر کوندلرک عائد خرسینیه ایللر ائتلاف ایتدین
کیمسه لک صورت قلمده نال فوزونجات اوله یه چنی
حقنده کوشونجه سی اوزره بیلر بریوردی . اوزمانلر
آطمه تورلوت - Turlot تسمیه اولتان مناسرتده
کریلی بر کیشی اقامت ایدوردی .

ساخته راهب بوکشیته صاحبی کیشیش ،
باشی آجیق ، ایاقلری چیقلاق یکه یاره بر لباسه
بورونش درویشلردن برنی کوندلرک بروجه آتی
تیلیغاده بولندی : « بن دمنک کی ریاضت و اعتکاف
حیاتی یشاروم ، سنک تعبد ایتدیکم عین اللهیه
عبادت ایدوروم ؛ کیمه لری کوروللو ایگنکسزین
دکزک دالغله لری آتمرق دائما سنک یاننده بولنوروم »
ساخته راهب طرفندن اغفال ایدیلن حق قی راهب
سیسام اطلسنده اقامت ایتدیکی مدتی کولینک کندیسی
ایله بر انزوا حیاتی یشاریفی و هرکون کندیسینه
کلرک مکالمده بولندلرخی سسولک کی معناسلر
حرکتلرده بولنوردی . چلی محمدک صاروخان والیسی
سیهان بو ساخته راهبه قازشی حرکت ایتدیسده
ستیلار بونک طار کچیدلردن ایلر یه کچمکه موفق
اولمندی . ستیلار بونلر ایسه ۶۰۰۰ کیشیک بر
قوتله مان غرقابل مرور طار کچیدلردن کیمه لک
سیهان ایله بوتون اردوسنی پریشان ایتدی . بو
موقفیت اوزرینه اورکاوجه مصطفی تسمیه ایدیلان
بوکولویه ، پیغمبرک اسحنی طاشیان بو یالانچینک
معنویاته قایلان بوبوک برجم غفر الخاق ایتدی .
بونلر « زرکلاه » تعمیر ایدیلان باشلی ایله اورتونوبوب
یالکنز یکباره قاشدن یاپیامش برلباس کیمکه ، باش
آجیق کزیمکه وتورکاردن زیاده خرسینیلره میل
کوسترمکه قرار ویردیلر .

نهایت محمد صاروخان بکی علی بکی بوتون
صاروخان ، ایوبنه - آیدین قوتلرله ستیلار بون-
قره برون اوزرینه سوق ایتدی . طالع مدخلارخی
ضبط ایدلرک داهای ایلروده بوغازلر موغری بوریدیک
صرده مذکور قوت کولیلر طرفندن اوصورتله
پریشان ایدلدی که علی بک از معنی ایله برابر بیک
مشکلاته مقیاسیه قاجه رق حیاتی قورتارمیلدی .
محمد کیتدن خبردار اولونجه آجیق اون ایکی یاشنده
بوانسان اوغلی مرادی تراکیا اردوسیه برلکده
بادشاهک مقتدی بایزید پاشا رفاقتده مصطفی اوزرینه
کوندردی . بایزید پاشا آناطولیده مختلف قوتلر
جمع ایشدی . عین صعب المرور درینلردن کچدی .
اختیار ، کنج ، ارکاک وقادین هرکیم تصادف
ایدلیسه هپسی قتل ایدلی . نهایت دوویشلر طرفندن
تحکیم ایدیلان طماغه قدر ایلرولندی . وقوعه کان
بک قانی مجاهدده مرادک معنی افرادندن برچوقلری
شمید اولدی . معنایه بوتون درویشلر ساخته کشیش
ایله برلکده عرض تسلیمیت ایتدیلر وایانلوغه
کیرلیدیلر . بورکاوجه تطبیق اولتان الک مدهش

حرکتک ماه قی کلامده بک بک مشکلاته مروض
قاله جقدی . نه کم عیالی منبرلرک تدقیقده بونقطه
نظر سزی تأیید ایتدی . دوقاسک افانته بالحصه
قیمت و اهمیت ویردین سبب بیسانای طوغریدن
طوغری به بو حانته شاهد اولانلرک افاد تیله توشیق
ایتمی اولدین کی داللات کسیدیکده وقایع کذران
ایتریکی ساحه دن بک اوزاق اولیان بر برده اقامت
ایتمش بولمیدر . دوقاس فی الحقیقه ارمیر قارشوسنده
فوکده اقامت ایدیلوردی . ۱۴۵۰ تاریخنده
جنوریلرله سرکاتی اولرق خدمت ایتدی [۱]
صوک درجه موثوق الکام اولدیندن افادانته اعظمی
درجده اعتماد اولونیلر . قرومجاج دوقاسدن بحث
ایدنکن : « موغریلرله اولان محبتی شهنشده وارسته
اولدین کی افادانته قطع قی اعتباریلده قانوندیله
قانی در » دیور [۲] Historia Bizantina [۳] بونشا
Bonnae ۱۸۸۴ . ص ۱۸۱ - ۱۸۵ [۴] نکل مانوئل
به ککدر طرفندن ترتیب ایدیلن طبعندن بومستله به
عائد قسمی بروجه آتی ترجمه ایلورم [۵] . مؤلف
واضح فیکمل بر لسان ایله شویله باشیلور : « و
زمانلرده یوننه کورفری مدخلنده کائن وعوام
لسانده « ستیلار بون - قره برون » تسمیه ایدیلن
طاشغلق برملکده عادی بر تورک کولایسی میدانه
چیتدی . ستیلار بون ساز آملی قارشوسنده
کائن در [۶] مذکور کولی تورکاره وعظ و نصایحه
بولنور وقادیلر مستانای اولتی اوزره اوزاق ، بلوسات
. وائی وراشی کی شراک کاسنک عموک مال
مشرکی عذ ایدلنی توصیه ایدیلوردی .

دیردی که : « بن سنک املاکته تصرف
ایدیلدیکم کی سنده بنم املاک عین صورتله
تصرف ایدیلدیکم » کول عوام خلق بو نوع
سوزلرله کندی طرفنه جلب و جذب ایتدکن صکره
خرسینیلرله دوستانی تأسیسه چالیدیلدی . کولینک
افاده سنه کوره خرسینیلرک اللهیه معتقد بولندین
انکار ایدن هر تورک بالذات کندیسی دینسز ایدی .
کولینک بوتون فکر ارقداشاری تصادف ایتدکاری
خرسینیلرله دوستانه معاملیلرده بولنورلر وجناب

[۱] قارل قرومباجه لک بیرانس ادبیات تاریخی
ایکینجی طبع ، ۱۸۹۷ ، ص ۲۰۵
[۲] قرومباجه لک ائری ، ص ۲۰۶
[۳] Que Byzantinischen: k Die trieh
[۴] (llen zur Lender-und
Volker Kunde [۵] لایزینگ ۱۸۸۲] اسمندکی
ائرنده « بر تورک قومونسییتی » ده علاوه ایتدیکی
ترجمدن بعض نقط لرده آیریلوردم .
[۶] ویلهلم طوماسهک Wilh. Tomasehek
Zur histor .

Turkischer Topographie von Kleinasi-
en im Mittelalter Siyungs berichte der
Philos.- histor. Klasse der kaiser. Ak. der
Wiensenschaft. 124. 3 d. Wien, 1894, 5. 90.